

Zamaknjena v njuno ljubezen gorečo,
 Živita le sebi, le čutita srečo;
 Pri znožji nevesti zdaj ženin sloni
 In sladko priznanje jej spet ponovi:
 „Le ti si življenje, le ti si svitloba,
 In tebe le ljubim in ljubim do groba;
 Povej, da si moja, da meni cvetiš,
 Da v večni ljubezni le za me goriš!“
 Treseča poslušga roža preblaga,
 In srce od sreče jej skorej omaga,
 Šeptaje besede izusti sladke:
 „Te ljubim nezmerno in vedno le te!“

Zakaj že vtihujejo mili glasovi,
 Zakaj iz oblakov hitijo vozovi,
 Vozovi, ki vodi je lahki hladán
 Iz kraja zahodnjega semkaj poslan?
 Vozovom meglenim, zakaj ljubeznjive
 So lastovke vprežene, nepremagljive? —
 Vladavka kraljevska, ki lišpa zaklad
 Vseh čudežev, „teta“, sprelepa spomlad,
 Bo svatnino krasno sedaj zapustila,
 Se bode na trate predaljne selila.
 Na trate cveteče, na trate svitlé,
 Na trate, kjer „aloe“ žlahne rasté,
 Kjer krepka platana ponosno se vzdiga,
 Kjer lotus in palma in lokvanj jej miga.
 Kaj ženin nesrečni, kaj bodeš počel,
 Ti, ki si še ravno bil tako vesel?
 Brez spomladi rožici moč ni cveteti
 In teta ti more nevesto odvzeti —
 In ž njo tebi vzela blaženstva bo vir,
 Svitlobo, življenje, veselje in mir! — —
 O pevaj zdaj slavček, prepevaj ubogi,
 Če tudi puščave ti rajski so logi,
 Če tudi samotni, brez sreče živiš,
 Če tudi jo vedno nazaj si želiš.
 Po petji naj čuti se tvoji glasijo,
 In naj hrepeneče po svetu donijo,
 Le pevaj brez konca, ker petje je vek,
 Tolažba premočna, balzamovi lek.
 Pojé po nevesti žaluj, po nemili,
 Ki koj se udala osode je sili,
 Razsipaj vse v pesmice tvoje gorjé —
 Saj petje tud' solzno olajša srcé.

Ozir po Jugoslavenskem.

Prava rodoljuba — lep izgled družim!

„Napredak“ (Напредак) piše to-le: V Čalmi v Srému bivata dva prijatla, gospoda Janko Frušic in Paja Miler. Ta dva vrstna moža sta osnovala v svoji občini (soseski), na svoje stroške za se čitavnico, kjer si držita 11 različnih časnikov. Vsako nedeljo popoldne od 3. do 5. ure imata pravo šolo za odrasle ljudi od 25 do 50 let, kjer jih podučujeta v gospodarskih (kmetijskih) stvaréh, jim razkladata to in uno, učita, na priliko, sadna drevesa cepiti, živino umno gleštati, gosenice trebiti itd. Po taki poti se more izbistriti naš narod. In zakaj bi ne mogla takošna šola biti tudi po družih krajih, a ne samo v Čalmi? Za častito tako delo je treba le stalne volje, — zakaj bi jo samo ta dva gospoda imela? Zakaj ne bi mogli tako delati tudi drugi doktorji, notarji, duhovni, učitelji in sploh umni ljudje in narodni prijatelji? Ni lepo šopiriti se z rodoljubjem, samo kadar se vsedemo k bokalu vina, pa ondi vzeti „narod“ za sredino in kričati: „jaz sem naroden tako in tako, in sem to in uno učinil za narod!“ — pa vse je bilo le — z jezikom. Kdor družega nima za narod, kot samo jezik in vès božji dan le o

tem govori, kaj je storil za narod, revna čenča je. Narod naš potrebuje djanskega poduka, da se v gospodarstvu povzdigne, katero je podlaga blagostanju njegovemu. Tako, kakor delata ta dva moža, dela se za narod, — to je zanemarjenemu našemu narodu na korist, — to mu je duševna hrana. Ljudje v Čalmi velijo: „Škoda, da se tako ni že poprej počelo!“ In takih učencev imata vsako nedeljo od 50 do 60.“ — Naj bi imenovana rodoljuba v Čalmi tudi nam Slovencem bila izgled!

Ozir po svetu.

Nova pisma iz Srbije o Srbii.

(Dalje.)

Iz samostana Vračevšničnega, ki ga ne pozabim, dokler živim, gremo nazaj in krenemo na levo visoko gori v hribe, dokler ne pridemo na velike planine na pravo zgodovinsko polje pri velikem selu Ramači. Narod pripoveduje o tem velikem in visokem polji, ki se imenuje Taborišče, to-le: Ko je car Lazar v nesrečni bitki na Kosovem polju padel, vzame nad še ostalo vojsko njegov sin Štefan Lazarević vrhovno poveljstvo in jo pelje na te visoke ravnine, v ktere se dohodi sovražnikovi med visokimi hribi po ozkih soteskah lahko odbranijo; zato se te ravnine, kjer je srbska vojska imela svoj tabor, Taborišče imenujejo. Sin Muratov, sultan Bajacit, je podil srbsko vojsko po kosovopoljski bitki naprej in je prišel ž njo do teh visocih planin v selo, ki se še dan danes po njem imenuje Bajacitovo. Štefan Lazarević pošlje iz svojega taborišča do sultana svojega poslanca in prosi po njem, da sme pred sultana priti. Bajacit dovoli to Štefanu Lazareviću in njemu na veselje napravi mal vojnišk manêver (manêver se zove po turški šenluk), blizo nekoga sela, ki se še današnji dan zato imenuje mali Šenj.

Potem zaključita Bajacit in Štefan Lazarević med seboj mir v selu blizo taborišča, kteremu se še zdaj „Mirovič“ pravi. Na radost mirne sprave napravite obedve vojski, turška in srbska, velik manêver, pri nekem selu, ki se zato še zdaj „véliki Šenj“ imenuje. In res so v bližnji okolici imenovanega taborišča sela: Bajacitovo, mali Šenj, Mirovič in véliki Šenj, in to pričuje, da národno pripovedovanje ni prazno, ampak da stoji na temeljiti zgodovinski podlagi.

Znano je, da je bil s Turki zaključen mir za Srbe grozno grenak. Štefan je moral iti po dogovoru Bajacitu na pomoč s srbsko vojsko v Azijo, proti Tamerlanu. Vzel je seboj tudi svojega brata Vuka in oba sina Vuka Bankovića: Gregora in Vuka. Štefan je moral celó svojo lastno sestro, nesrečno Milevo, Bajacitu v harem dati, njemu strašen davek plačevati, svojo žalostno majko Milico ostaviti in v doljno Azijo za svojega največjega sovražnika Turčina kri prelivati! Boga mi žalostna osoda! Da! ne samo proti Tamerlanu v Aziji, ampak tudi proti vsem turškim sovražnikom, to je proti vsem kristjanom so morali sinovi Lazarevi in Vuka Brankovića Turkom na korist svoje armade dajati in jim vojskovodji biti. Tako je največji in najslavniši srbski junak, mnogo popevani Kraljević Marko na korist turško v bitki s kristjani v Vlaški poginil. Ker je bilo v vsaki bitki tudi na kristjanski strani vselej dosti junaških Srbov, so se tako morali srbski bratje med seboj krvaviti.

V vseh turških, avstrijskih in ruskih bitkah so se Srbi na tujo korist na obéh stranéh junaško borili. Res, bridka osoda junaškega naroda! Pa predaleč sem zašel. Vrnem se tedaj nazaj k svojemu potopisu.

Po dolgem, težavnem in čez reko Srebrnico jako nevarnem potovanju pridemo v Topole. Ker smo se tu